Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 01.12.1983, sp. zn. 11 Tz 47/83, ECLI:CZ:NS:1983:11.TZ.47.1983.1

Číslo: 33/1984

Právní věta: Soud není oprávněn rozhodovat podle § 80 odst. 1 tr. ř. o vrácení věcí patřících k majetku, který byl prohlášen za propadlý podle § 51 násl. tr. zák. a na který se vztahuje prozatímní správa podle vyhl. č. 86/1977 Sb. Je-li sporné, zda tyto věci náležely odsouzenému, a jestliže k těmto věcem uplatňují vlastnická práva třetí osoby, projedná žádosti třetích osob příslušný národní výbor podle § 3 odst. 2 a § 5 odst. 3 cit. vyhl., a nikoliv soud v trestním řízení.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 01.12.1983

Spisová značka: 11 Tz 47/83

Číslo rozhodnutí: 33

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Věc důležitá pro trestní řízení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 51 141/1961 Sb. § 80 odst. 1 86/1977 Sb. § 3 odst. 2
§ 5 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 33/1984 sb. rozh.

Soud není oprávněn rozhodovat podle § 80 odst. 1 tr. ř. o vrácení věcí patřících k majetku, který byl prohlášen za propadlý podle § 51 násl. tr. zák. a na který se vztahuje prozatímní správa podle vyhl. č. 86/1977 Sb. Je-li sporné, zda tyto věci náležely odsouzenému, a jestliže k těmto věcem uplatňují vlastnická práva třetí osoby, projedná žádosti třetích osob příslušný národní výbor podle § 3 odst. 2 a § 5 odst. 3 cit. vyhl., a nikoliv soud v trestním řízení.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 1. 12. 1983 sp. zn. 11 Tz 47/83.)

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR. Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení městského soudu v Praze ze dne 19. května 1983 sp. zn. 1 T 4/80.

Z odůvodnění:

Usnesením městského soudu v Praze z 19. května 1983 sp. zn. 1 T 4/80 bylo rozhodnuto tak, že podle § 80 odst. 1 tr. ř. se ukládají částka 121 620 Kčs z částky 154 940,50 Kčs zapsané pod pol. 1 knihy

trestních depozit městského prokurátora v Praze č. 11/20 a vkladní knížka 925810 označená M. a I. Č. se zůstatkem z 10. 12. 1976 ve výši 233 000 Kčs zapsaná pod pol. č. 7 v knize trestních depozit městského prokurátora v Praze č. 11/12 do úschovy státního notářství pro Prahu 2. Současně bylo I. a M. Č. uloženo, aby svůj nárok na vydání věcí uplatnili v řízení občanskoprávním.

Toto rozhodnutí odůvodnil městský soud v Praze v podstatě tím, že v průběhu trestního řízení proti obviněnému Ing. J. Č. a spol. byla mimo jiné zajištěna i předmětná vkladní knížka a dále částka 121 620 Kčs na hotovosti. Obviněný Ing. J. Č., jemuž byly věci odňaty, již zemřel, a podle městského soudu v Praze proto nelze objasnit otázku vlastnictví k těmto věcem. Obviněný I. Č. a jeho manželka M. Č. se domáhají vydání vkladní knížky i částky na hotovosti s tím, že jde o jejich majetek. Protože městský soud v Praze došel k závěru, že otázka vlastnictví je sporná, postupoval v rámci ustanovení § 80 odst. 1 tr. ř. tak, jak je uvedeno ve výroku jeho usnesení.

Proti tomuto usnesení podal generální prokurátor ČSR v šestiměsíční lhůtě od právní moci (§ 272 tr. ř.) stížnost pro porušení zákona, podle níž byl ve prospěch obviněného I. Č. a jeho manželky M. Č. porušen zákon. Namítl, že městský soud v Praze rozhodl, aniž přihlédl k výtkám obsaženým v důvodech rozsudku Nejvyššího soudu ČSR z 21. října 1982 sp. zn. 11 Tz 45/82, jímž bylo ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR zrušeno jeho předchozí usnesení z 22. června 1983 v téže věci. Zejména generální prokurátor ČSR vytkl, že městský soud v Praze se nezabýval skutečností, že věci byly v přípravném řízení zajištěny podle § 47 odst. 1 tr. ř., přičemž důvody tohoto zajištění pominuly a správně mělo být rozhodnuto podle § 347 odst. 1 tr. ř. o zajištění majetku obviněného Ing. J. Č., jemuž byl uložen trest propadnutí majetku. Takový postup by potom umožnil v souladu s ustanoveními § 1, § 2, § 3 vyhlášky č. 86/1977 Sb. odevzdat vkladní knížku i peněžní hotovost finančnímu odboru Obvodního národního výboru v Praze 2 do prozatímní správy jako orgánu příslušnému k realizaci výkonu trestu propadnutí majetku. Podle stížnosti pro porušení zákona městský soud v Praze své skutkové závěry ohledně otázky vlastnictví k předmětné vkladní knížce a peněžní hotovosti řádně nezdůvodnil a není proto opodstatněn postup podle § 80 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal v rozsahu ustanovení § 267 odst. 1 tr. ř. napadené usnesení i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Závěr městského soudu v Praze, že je sporná otázka vlastnictví vkladní knížky a peněžní hotovosti, je správný. Dosud provedené důkazy v tomto směru jsou sice rozporné, avšak za této situace nelze spolehlivě vyloučit, že obviněný Ing. J. Č., který mezitím zemřel, nebyl vlastníkem předmětných věcí. Jestliže tedy přichází v úvahu alternativa, že vlastníkem věci byl obviněný Ing. J. Č., znamená to zároveň možnost, že na tyto věci se vztahuje trest propadnutí majetku, který byl obviněnému Ing. J. Č. uložen. Za těchto okolností je zcela vyloučen postup podle § 80 odst. 1 tr. ř. Podle tohoto ustanovení není možno postupovat ani uložením věcí do úschovy státního notářství, neboť i takový postup v rámci § 80 odst. 1 tr. ř. je vázán mimo jiné na podmínku, že ohledně věcí nepřichází v úvahu jejich propadnutí. Tato podmínka však v posuzovaném případě nebyla splněna, a to vzhledem ke sporné otázce vlastnictví předmětných věcí.

Jestliže v daném případě uplatnily na věci, ohledně nichž naopak přichází v úvahu propadnutí, právo jiné osoby, je nutno postupovat podle předpisů upravujících prozatímní správu národního majetku, tj. podle vyhlášky federálního ministerstva financí č. 86/1977 Sb., jestliže městský soud v Praze shledal, že je sporné, zda vlastníkem věcí byl obviněný Ing. J. Č., jemuž byl uložen trest propadnutí majetku, nebo obviněný I. Č. a jeho manželka M. Č., měl žádost obviněného I. Č. a M. Č., aniž o ní sám věcně rozhodl, předložit orgánu vykonávajícímu trest propadnutí majetku. Podle § 1 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 86/1977 Sb. je v prozatímní správě majetek, jehož stát nabyl mimo jiné výrokem soudu o propadnutí majetku podle § 51 tr. zák. Příslušným orgánem k výkonu prozatímní správy majetku je podle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 86/1977 Sb. obvodní národní výbor, v jehož obvodu se majetek nalézá,

tedy Obvodní národní výbor v Praze 2. Tím, že zajištěný majetek bude převzat obvodním národním výborem do prozatímní správy, nejsou dotčena případná práva třetích osob k tomuto majetku. Uplatní-li k věcem převzatým státem vlastnická práva třetí osoby, je obvodní národní výbor jako orgán vykonávající jejich prozatímní správu povinen postupovat podle § 3 odst. 2, § 5 odst. 3, popř. dalších ustanovení vyhlášky č. 86/1977 Sb.

Nejvyšší soud ČSR tedy shledal, že městský soud v Praze svým postupem porušil zákon v ustanovení § 80 odst. 1 tr. ř. ve prospěch obviněného I. Č. a jeho manželky M. Č., když si nesprávně vyložil podmínky, za nichž je možno podle § 80 odst. 1 tr. ř. postupovat. Navíc nesprávně rozhodl tak, že uložil obviněnému a jeho manželce, aby svůj nárok uplatnili v řízení občanskoprávním, ačkoliv v tomto směru je mohl pouze upozornit.

Z těchto důvodů Nejvyšší soud ČSR podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že napadeným usnesením městského soudu v Praze byl porušen zákon ve prospěch obviněného I. Č. a jeho manželky M. Č., a podle § 269 odst. 2 tr. ř. toto usnesení zrušil. Současně zrušil i další rozhodnutí obsahově na zrušené usnesení navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Nové rozhodnutí podle § 270 odst. 1 tr. ř. ani podle § 271 odst. 1 tr. ř. nepřichází v úvahu s ohledem na to, že soud není v tomto případě příslušný k rozhodování o žádosti obviněného I. Č. a M. Č. o vydání věcí. Městský soud v Praze však musí žádost o vydání věcí předložit Obvodnímu národnímu výboru v Praze 2, který pak bude postupovat podle příslušných ustanovení vyhlášky č. 86/1977 Sb., o prozatímní správě národního majetku.